

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՆՔԵՐ

ԿՈՂՈՒՑ ՎԱՆՔ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ. — Կողուց վանքը կը գտնուէր Արծկէ քաղաքին մօտ, ունէր եկեղեցի մը՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ անունով:

Կողուց վանքի առաջնորդներէն միայն մէկ երկուքին անունները յիշատակուած են. այսպէս,

1. — Մելիքսեր, 1428. — Այդ շրջանին խումբ մը աշակերտներ կ'ուսանէին վանքին մէջ, բարունապետ Յակոբի և եղբորը Անդրէասի ձեռքին տակ: Կը յիշուին տասնեակ մը անուններ:

Յովհաննէս,

Յովհաննէս Ղազարոսեանց,

Մխիթար,

Մարտիրոս,

Հայրապետ,

Մարտիրոս,

Դանիէլ փակակալ,

Ներսէս փիլիսոփայ,

Մկրտիչ,

Թումաս. — Յիշատակարանք ԺԵ. Դարի, Ա. Մասն, էջ 381:

Կողուց վանքի խումբ մը միաբաններու յիշատակութեան կը հանդիպինք 1452 թուին. այսպէս,

Յովհաննէս Վարդապետ,

Տէր Դանիէլ,

Սարգիս Աբեղայ,

Տէր Յովանէս. — Յիշատակարանք ԺԵ. Դարի, Բ. Մասն, էջ 26:

2. — Դանիէլ, 1497. — Յիշատակարանք ԺԵ. Դարի, Գ. Մասն, էջ 243:

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ. — Կողուց վանքին մէջ գրչագրական աշխատանքը փոքր չափով միայն իրադարձուած է. ծանօթ են հետեւեալ քանի մը գրիչները, որ յիշեալ վանքին մէջ պարապած են ձեռագիրներու ընդօրինակութեամբ:

Ա. — Կարապետ Աբեղայ. Գրիչ, որդի խաչատուրի, աշակերտ՝ Արաւածի որդի Թումայ Կրօնաւորի. 1428 ին օրինակած է Կողուց վանքին և Արծկէ քաղաքին մէջ Ոսկիփոր - Տօնական մը, Սաղաթէլի որդի Պարոն Մկրտիչի համար. — Յիշտ. ԺԵ. Դարի, Ա. Մասն, թիւ 403. Ձեռ. Վիէննայի Մխիթարեանց, թիւ 224:

Բ. — Վարդան Աբեղայ, Գրիչ, 1452 - 1461, որդի Ստեփանոսի. օրինակած է,

1. — Աւետարան, 1452 ին, Ներսէս քահանայի որդի Արծկեցի Յակոբ Աբեղային համար. — Ձեռ. Երևանի, թիւ 8925:

2. — Աւետարան, 1461 ին, Սիոն միակեցի խնդրանքով: Քարտի կոկոզ՝ Սարգիս Աբեղայ. — Յիշտ. ԺԵ. Դարի, Բ. Մասն, թիւ 202:

Գ. — Մատթէոս Աբեղայ, Գրիչ, 1497 - 1503, որդի Կարապետի. օրինակած է,

1. — Աւետարան, 1497 ին, Պարոն Գորգ տանուարով համար. — Ձեռ. Երևանի, թիւ 3530:

2. — Աւետարան, 1503 ին, Աստի որդի Դանիէլի համար. — Ցուցակ Ձեռ. Մշոյ, 1967, Երուսաղէմ, էջ 134 - 135:

Ն. ԱՐԲ. ՄՈՎԱԿԱՆ

նակ հասուցէ. և ողջ լեր ի Տէր և ի պարծանս զգածեալ ծերոյս Գրիգոր իբր պետի. որ յիշն նոյնմբերի զգիրս ծրեցի բաւ է:

Սէր իմ աստուծոյ համար. զէրուսողէմայ բանն ամուլայի ձեռք տուր հոգալ. թէ զիմ խտրել կամիս:

(ԿԵԻԲ)